

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

The factors associated with Alcohol Consumption Behavior in Adolescence

ประสิทธิ์ เนียมกำเนิด ส.ม.

Prasit niemkamnerd M.P.H

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังใหญ่

Wangyai Primary Health Care Center

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงพรรณนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น และ ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ทำการศึกษาในกลุ่มวัยรุ่น อายุ 10 – 20 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ใช้การสุ่มแบบมีระบบ จัดเก็บข้อมูล ในช่วงเดือน สิงหาคม 2557 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ ไค - สแควร์

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 14.49 ปี (S.D.= 2.415) ส่วนใหญ่กำลังศึกษาร้อยละ 87.2 พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่และแม่ ร้อยละ 70 ในด้านรายได้ของวัยรุ่นส่วนใหญ่ได้รับจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นเป็นผู้ให้ ร้อยละ 92 มีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 16.4 และเพศชายมีประสบการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากกว่าเพศหญิง ถึง 5.24 เท่า โดยเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกตั้งแต่อายุ 11 ปี ในด้านความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา การพักอาศัย อาชีพของวัยรุ่น รายได้ของวัยรุ่น สถานภาพสมรสของพ่อแม่ อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลของสื่อโฆษณาและการตลาด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเจตคติ ความสัมพันธ์ในครอบครัว อิทธิพลของคนในชุมชน อิทธิพลของมาตรการการบังคับใช้ทางกฎหมาย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จากผลการศึกษา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น โดยควรให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักถึงผลกระทบของสุราต่อสุขภาพ

คำสำคัญ : พฤติกรรม, การดื่ม, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์, วัยรุ่น

The factors associated with Alcohol Consumption Behavior in Adolescence

Prasit niemkamnerd M.P.H

Wangyai Primary Health Care Center

Abstract

This study was a descriptive study. Aims to study the alcohol consumption behavior in adolescence and to analyze the factors influencing the alcohol consumption behavior in adolescence. The instrument for this study was questionnaire. The sample group was adolescents aged between 10 - 20 years and collecting data by systematic random sampling during the month of August 2557. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and Chi-square

The results found that the average age of adolescence was 14.49 years (SD = 2.415), 87.2% was studying, 70% was living with their parent, 92% received the income from their parent or others (their relatives or teachers) and 16.4% experienced alcohol drinking. Men adolescences had more experience in alcohol drinking than women 5.24 times. To start drinking alcohol for the first time at the age of 11 years. The relationship of factors found that personal factors ; gender, age, education, occupation, residence of teenagers, income of teenagers, marital status of parents influence of friends, the influence of advertising and marketing was associated with alcohol drinking behavior of young people statistically significant at the 0.05. On the other hand the level of attitude, family relationships, influence of the community, influence of the measures to enforce the law was no statistically associated with alcohol drinking behavior in adolescents.

Regarding the results of this study Stakeholders should take measures to prevent alcohol consumption among adolescents. It should focus on raising awareness of the impact of alcohol on health.

Key words : Behavior, consumption, alcohol, adolescence

บทนำ

ปัจจุบันคนไทยมีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นมาก ปัญหาการติดและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัญหาที่ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในวัยผู้ใหญ่เท่านั้นแต่ยังเป็นปัญหากับกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะนักดื่มหน้าใหม่ ที่ทำให้ผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ทำการเจาะกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด ในวัยรุ่น อายุ 15-19 ปี ดังจะเห็นได้จากข้อมูลองค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก เป็นอันดับ 5 ของโลก และเป็นอันดับ 3 ของทวีปเอเชีย ความชุกของนักดื่มในประชากร วัยรุ่น อายุ 15-19 ปี ที่มีการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คิดเป็นร้อยละ 14 ในแต่ละปี โดยมีนักดื่มหน้าใหม่ คือ วัยรุ่นเพศชาย อายุ 11-19 ปี

จากการสำรวจของศูนย์วิจัยสุราของประเทศไทย ปี 2554⁽¹⁾ พบว่า ความชุกของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภาพรวมของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 31.5 โดยในแต่ละภูมิภาคนั้น พบว่าในภาคอีสานมีความชุกของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมา คือ ภาคเหนือ คิดเป็น ร้อยละ 37.2 ในการสำรวจข้อมูลความชุกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในกลุ่มวัยรุ่น อายุ 15-19 ปี ของอำเภอศรีสำโรง เดือน มกราคม พ.ศ. 2557⁽²⁾ พบว่า ความชุกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 19.96 และในพื้นที่ตำบลราวต้นจันทร์ มีความชุกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 22.22 ซึ่งมีความชุกการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประชากรอายุ 15 - 19 ปี สูงกว่า เกณฑ์ตัวชี้วัดความชุกของผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุ 15-19 ปี ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งไม่เกินร้อยละ 13

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นของตำบลราวต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เพื่อนำผลการวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บข้อมูลในช่วงเดือน สิงหาคม 2557

ประชากรที่ศึกษา คือ วัยรุ่น อายุ 10 - 20 ปี ในพื้นที่ตำบลราวต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทั้งที่อยู่ในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา ทั้งหมด 615 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณจากสูตรทาร์โฆ ยามาเน่ ได้จำนวน 250 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยจับฉลากแบบไม่คืนที่

เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามเป็น 3 ส่วนดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล 12 ข้อคำถาม ข้อมูลด้านเจตคติ และความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 20 ข้อคำถาม และข้อมูลด้านการรับรู้โทษของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 8 ข้อคำถาม 2) ปัจจัยด้านครอบครัว 10 ข้อคำถาม 3) ปัจจัยด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม 21 ข้อคำถาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือ มาจากงานวิจัยพฤติกรรม การบริโภคสุราของเยาวชนไทย การสำรวจองค์ความรู้ สถานการณ์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การบริโภคสุราของ บุณยเสริม หุตะแพทย์ มาปรับปรุง พัฒนา และประยุกต์ใช้ แล้วทำการทดสอบความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ได้ผลการ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ความตรง นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบ พบว่า มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง ระหว่าง 0.8 -1.00
2. ความเที่ยง นำแบบสอบถามที่ผ่านการ ตรวจสอบ และปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่ม วัยรุ่นในพื้นที่ตำบลวังใหญ่ อำเภอศรีสำโรง จังหวัด สุโขทัย จำนวน 30 คน และนำมาหาค่า โดยใช้สูตรสัม ประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach ได้เท่ากับ 0.87

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปพบว่าวัยรุ่นที่มีอายุ ระหว่าง 10 – 20 ปี โดยวัยรุ่นส่วนใหญ่ อายุ 14 ปี อายุเฉลี่ยอยู่ที่ 14.49 ปี (S.D.= 2.415) กำลังศึกษาอยู่ ร้อยละ 87.2 และพักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ ร้อยละ 70 กิจกรรมยามว่างวัยรุ่นฟังเพลง ดูทีวี และดูหนัง ร้อยละ 31.2 พ่อแม่ จะอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 76.8 ด้านการศึกษาของพ่อแม่ ร้อยละ 50 จบระดับประถมศึกษา อาชีพหลักของ ตาราง 1 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากจากเอกสาร และ การการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเอกสารข้อมูลงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และผู้วิจัยได้ประสานงานกับ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลราวต้นจันทร์ และ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่ามกกะลัง ตำบลราว ต้นจันทร์ อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย และ มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้วิจัยลงพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ส่วนร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติทดสอบความสัมพันธ์ คือ ไค – สแควร์

ครอบครัวทำเกษตรกรรม ร้อยละ 62.8 รายได้ของ วัยรุ่นได้มาจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลอื่นเป็นผู้ให้ ร้อยละ 92 วัยรุ่นได้เคยมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 16.4 โดยเพศชายจะประสบการณ์ในการดื่ม มากกว่า เป็น 5.24 เท่าของ เพศหญิง และเริ่มดื่ม ตั้งแต่ อายุ 11 ปี ร้อยละ 4.9 ส่วนใหญ่อยู่ที่อายุ 15 ปี ร้อยละ 29.3

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
เพศ				18.234	.000
ชาย	92	33	125		
หญิง	117	8	125		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศชายมีส่วนการดื่มมากกว่าหญิง

ตาราง 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
อายุ				51.874	.000
อายุ 10 – 15 ปี	154	6	160		
อายุมากกว่า 15 - 20 ปี	55	35	90		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า อายุ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มอายุที่มากกว่า 15 ปี มีส่วนการดื่มมากกว่า กลุ่มอายุ 10 – 15 ปี

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
ด้านความเชื่อ				12.212	.003
ถูกต้อง	204	6	210		
ไม่ถูกต้อง	5	35	40		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าความเชื่อที่ถูกต้องมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความเชื่อไม่ถูกต้องมีส่วนการดื่มมากกว่าการมีความเชื่อไม่ถูกต้อง

ตาราง 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของวัยรุ่น กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
การศึกษา				36.100	.000
กำลังศึกษา	194	24	218		
ไม่ได้เรียน	15	17	32		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีส่วนการดื่มมากกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของเพื่อน กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
ด้านอิทธิพลของเพื่อน				44.029	.000
เพื่อนๆ ไม่ดื่ม	201	26	227		
เพื่อนๆ ดื่ม	8	15	23		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของเพื่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เพื่อนๆ ดื่ม จะมีสัดส่วนการดื่มมากกว่ากลุ่มที่มีเพื่อนๆ ไม่ดื่ม

ตาราง 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
อาชีพ				41.968	.000
นักศึกษา	190	24	214		
เกษตรกร	5	12	17		
อื่นๆ	14	5	19		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาและมีอาชีพเกษตรกร จะมีสัดส่วนการดื่ม มากกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่

ตาราง 7 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ (ของวัยรุ่น) กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
รายได้ (วัยรุ่น)				12.970	.002
รับจากผู้ปกครอง	198	32	230		
ได้จากตัวเอง	11	9	20		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า รายได้ (ของวัยรุ่น) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้จากตัวเอง จะมีสัดส่วนการดื่มมากกว่ากลุ่มที่ได้รับจากผู้ปกครอง

ตาราง 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาของพ่อแม่ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
การศึกษาของพ่อแม่				7.496	.003
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	149	38	187		
มัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป	56	3	59		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า การศึกษาของพ่อแม่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่การศึกษาของพ่อแม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จะมีสัดส่วนการดื่มมากกว่ากลุ่มที่ผู้ปกครองมีการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายขึ้นไป

ตาราง 9 ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิพลของสื่อโฆษณา และการตลาด กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัจจัย	พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์			χ^2	p-value
	ไม่ดื่ม	ดื่ม	รวม		
ด้านอิทธิพลของสื่อโฆษณาและการตลาด				6.805	.027
โฆษณาไม่ดื่ม	205	37	242		
โฆษณาดื่ม	4	4	8		
รวม	209	41	250		

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของสื่อโฆษณา และการตลาด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่พบเห็นการโฆษณาดื่ม จะมีส่วนการดื่มมากกว่าการพบเห็นสื่อโฆษณาณรงค์เพื่อไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วิจารณ์

จากผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นมีประสบการณ์การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 16.4 โดยเพศชายมีประสบการณ์ในการดื่มมากกว่า เป็น 5.24 เท่าของ เพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของประเทศไทย และในการศึกษา พบว่า วัยรุ่นมีประสบการณ์ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครั้งแรก หรือนักดื่มหน้าใหม่ ตั้งแต่อายุ 11 ปี และพบนักดื่มหน้าใหม่ มากในอายุ 15 ปี ซึ่งแตกต่างจากผลการศึกษา ของพงษ์ศักดิ์ อ้นมอย⁽³⁾ ได้ศึกษาเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก การดื่มแบบเมาหัวราน้ำ และผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า เยาวชนทั้งชายและหญิง เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครั้งแรก เมื่ออายุ 15 ปี จะเห็นได้ว่าวัยรุ่น ที่เป็นนักดื่มหน้าใหม่จะมีอายุต่ำลง สำหรับความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัยรุ่นที่ดื่มมักจะดื่มในช่วงเทศกาลต่างๆ หรือในโอกาสพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เผ่าพงศ์ สุนทร⁽⁴⁾ ในการศึกษาความชุกของการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาพบว่าบุคคลในครอบครัว ทุกคน มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดื่มในเทศกาล และโอกาสพิเศษ มากที่สุด

ในด้านเจตคติและความเชื่อ วัยรุ่นได้แสดงความคิดเห็นทางด้านเจตคติในอยู่ในระดับดี และมีความเชื่อในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ถูกต้อง ในด้านความรู้ และการรับรู้โทษจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัยรุ่นรู้ว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งไม่ดี มีโทษมากกว่าประโยชน์ ด้าน

ความสัมพันธ์ในครอบครัว วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับครอบครัวดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เผ่าพงศ์ สุนทร⁽⁴⁾ ในการศึกษาความชุกของการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระดับการรับรู้ความสัมพันธ์ในครอบครัว บิดา มารดา มีความรักใคร่กัน อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ซึ่งแตกต่างกับผลการศึกษา ของคุณหญิง แสงคำ⁽⁵⁾ ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยนำปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ความรู้ และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง

วัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นว่าเพื่อน ไม่มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งแตกต่างกับ ของ ช่อแก้ว ร่มสุข⁽⁶⁾ เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า อิทธิพลของเพื่อน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และอิทธิพลของคนในชุมชนต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ วัยรุ่นเห็นด้วยกับการรณรงค์ ลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน และอิทธิพลของสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการตลาด วัยรุ่นเห็นว่าการโฆษณา และการรณรงค์ งด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้วัยรุ่นไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งสอดคล้องกับช่อแก้ว ร่มสุข⁽⁶⁾ เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์พฤติกรรมต่อการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นเช่นกัน โดยพบว่า อิทธิพลของสื่อ โฆษณามีผลต่อพฤติกรรมการบริโภค

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และอิทธิพลของมาตรการบังคับใช้ทางกฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์วัยรุ่น⁽⁷⁾ เห็นว่าการบังคับใช้ พรบ. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกฎหมายมีความสำคัญควรมีการดำเนินการอย่างจริงจัง

สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ได้แก่ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ การศึกษา การพักอาศัย อาชีพของวัยรุ่น) มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < .001) และ รายได้ของวัยรุ่น สถานภาพสมรสของพ่อแม่ มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value = .002) และ(P-value = .046) ตามลำดับ ส่วนด้านการศึกษาของพ่อแม่พ่อแม่ ความเชื่อ ความรู้ของวัยรุ่น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value=.003) ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมุติฐานงานวิจัยสำหรับด้านอาชีพหลักของครอบครัว ด้านเจตคติ ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของวัยรุ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานงานวิจัย อาจเป็นเพราะว่าวัยรุ่นที่มีเจตคติที่ดี มีความสัมพันธ์ของครอบครัวที่ดี แต่อาจจะมีพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้

ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

1. ควรมีการขยายพื้นที่ในการศึกษาวิจัย โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความชุกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูง

2. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นร่วมด้วย

3. ควรนำผลการวิจัย ไปออกแบบโปรแกรมเพื่อลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ กับปัจจัยส่วนบุคคล รายได้ของวัยรุ่น สถานภาพสมรสของพ่อแม่ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อโฆษณาและการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จึงควรหามาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่น โดยต้องให้ความสำคัญกับตัววัยรุ่นกลุ่มเพื่อนและครอบครัวของวัยรุ่นและควรมีการเข้มงวดกับการควบคุมสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ควรให้คำแนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในกลุ่มวัยรุ่น ในพื้นที่ศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในกลุ่มวัยรุ่น

2. ควรให้ชุมชนรับรู้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการดื่ม ในกลุ่มวัยรุ่น

3. นำผลการวิจัยไปกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการป้องกันอันตรายที่เกิดจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

1. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. ระบบประกันสุขภาพองค์ประกอบทางเลือก. นนทบุรี :สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. โรงพิมพ์เดือนตุลา.2554.
2. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสำโรง.. รายงานการสำรวจข้อมูลพื้นฐานการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ในวัยรุ่น.2557.
3. พงษ์ศักดิ์ อ้นมอย. เยาวชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้งชาย. กรมสุขภาพจิต สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข และศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. 2553.
4. เผ่าพงศ์ สุนทร. การศึกษาความชุกของการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา อำเภอสี จังหวัดลำพูน. โรงพยาบาลสี จังหวัดลำพูน. 2555.
5. คุษฎี แสงคำ. ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. 2555.
6. ช่อแก้ว ร่มสุข ขจรวรรณ อธิรัตน์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นวารสารการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. 2555.
7. พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ . ราชกิจจานุเบกษา. 13 กุมภาพันธ์ 2551. 2551.